

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe an	200 Lei
Pe jumătate	100 Lei
Pe un sfert	50 Lei
Pe străinătate	500 Lei

Inscrișă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Proprietar și director: IULIU MAIOR
Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

O țară nouă

Pe duminică 9 Noemvrie poporul român a fost chemat în adunare obștească plebiscitară, pentru a-și spune părerea asupra guvernării de un an a mareșalului Antonescu, și a-și da totodată și încuviințarea la noua organizare și așezare a țării.

Acesta a fost rostul plebiscitului de duminică. După biruințe răsunătoare pe câmpul de bătălie, cari au șters rușinea de pe fruntea țării noastre și au desrobii înuturi ce au fost întotdeauna românești, mareșalul Ion Antonescu a chemat din nou poporul românesc să-și dea aprobarea la înviorările pe cari le va face în viața țării noastre, la noule orânduirii și așezări.

În aceste ceasuri grele și turburi, când pentru popoarele Europei se pregătește o nouă viață și ordine, mareșalul vrea să ne aibă pe toți uniți în jurul său, cu voința dată și legământul făcut de a-l urma, de a-l asculta și de a-l ajuta la zidirea României noi.

În proclamația sa către țară mareșalul arată care vor fi temelile viitoarei noastre organizări.

În primul rând se va îngriji ca noua Românie să aibă o armată puternică. Pe armată apasă povara viitorului, siguranța noastră și drepturile asupra pământului pe care trăim. Trebuie să dăm deci armatei toată jertfa noastră. Poporul român trebuie să devină un popor de ostași.

În rândul al doilea va fi ajutată țărâna. Munca plugarului va fi organizată, îndrumată și ajutată. Plugarii vor primi unelte de lucru, mașini, vite și semințe. Satele vor fi organizate în obștii, pentru ca în chipul acesta să poată fi mai bine ajutate. În pământul desrobii se vor face noule împroprietări, ceea ce va întârzi și mai mult viața țărânilor noastre.

În noua Românie se va face apol dreptate și muncitorilor și tuturor slujbașilor. Școala va fi organizată pe noule temelii, pentru a fi potrivită vremurilor noi, și a răspunde cerințelor acestor vremi. Biserica va fi aceea care se va îngriji de curățenia morală a sufletelor, de elstirea lui Dumnezeu, a lucrurilor vechi și bune; ea va forma sufletele pentru o viață cinstită și sănătoasă.

Tineretul va fi și el crescut și format pentru noua viață de mână.

Chiar și viața și organizarea Statului se va schimba. Administrația și legile vechi se vor revizui și statul va fi organizat după forme și tipare noi, mai potrivite lipsurilor noastre naționale și ordinii care se pregătește în lume. În noua administrație, răspunderea va apăsa

în mare parte pe umerii ministrului. Primarii notarii și prestorii vor fi ajutați la conducere de sfaturi administrative.

Forma de organizare a Statului va fi corporatismul, iar conducerea cea mai înaltă Consiliul de Stat, împărțit în trei părți. Viața țării va fi organizată în corporații, după profesunea, ocupația locuitorilor. Reprezentanții acestor corporații vor ajuta la conducerea țării, făcând parte din consiliul de stat.

Aceste sunt gândurile cu cari pornește la drum mareșalul Antonescu și temelurile pe cari vrea să așeze viața țării noastre. O Românie nouă se zidește și noi am fost chemați să ajutăm cu munca și priceperea noastră, la zidirea acestei noi Românie.

Pe calea postului

Astăzi sf. Biserica ne-a așezat pe o cale nouă. Pe calea care a umblat Ișus, apostolii și toți sfinții. Calea care duce la mărirea și fericirea cerească. Aceasta este calea postului și a rugăciunii.

Prin post și rugăciune, putem dobândi dela Dumnezeu, însănătoșare trupească și sufletească. Ușurare și mângâiere în greutăți și năczuri.

Toți suntem călători pe această cale a postului, rânduită de sf. Biserica. Cu această ocazie o bine venit momentul să ne întrebăm: De unde venim? Unde mergem? Și care e rostul nostru pe pământ?

De unde vii creștine? Via dela Dumnezeu. Pentru că Dumnezeu Tatăl ne-a creat după chipul și asemănarea sa. Dumnezeu Fiul, ne-a răscumpărat cu sângele Lui și Dumnezeu Spiritul Sfânt, ne-a sfințit.

Unde mergi creștine? Merg la Dumnezeu. „Pentru tine m'ai creat, o, Dumnezeule și neliniștit este sufletul meu, până când se va odihni întru tine” spune sf. Augustin. Nu suntem pentru pământ, ci, pentru că trăind pe pământ, să cunoaștem pe Dumnezeu. Să-L iubim, să-L cinștim, Lui să-i slujim și așa să ajungem la fericirea cerească. Noi oamenii suntem creați pentru cer. Aici pe pământ, suntem numai trecători. „Nu avem aici cetate stătătoare, ci pe care va să fie o căutăm” (Evrei 13-14).

Priviți soarele de pe cer. Dumnezeu l-a făcut pentru ca să lumineze și să încălzească, și luminează și încălzește. Razele lui luminoase, despică întunerecul nopții și face ca natura adevie să se revie. Priviți luna și stelele, sunt făcute ca să împodobească cerul. Ierburile și florile, să împodobească câmpul, și le împodo-

besc, încât li admiră cei mai mari învățați, zicând cu psalmistul: „Mari și minunate sunt lucrurile Tale, Doamne. Toate într-o înțelepciune le-ai făcut.” Păsările sunt făcute pentru ca să zboare, și zboară. Peștii, să înnoate, și înnoată. Toate lucrurile, ce sunt în lume, își implinesc scopul pentru care sunt făcute. Numai omul, se împotrivesc și nu vrea să-și implinesc scopul pentru care este creat.

Sf. Ioan Viannay, parohul din Ars, plimbându-se odată prin grădina lui, se oprește deodată în fața unui pom în care ciripeau o mulțime de păsări și zice suspinând: „Păsările sunt făcute să ciripească și ciripesc. Omul, este făcut să iubească pe Dumnezeu și nu-l iubește”.

Scopul omului pe pământ e mai mare și mai presus decât a tuturor celorlalte lucruri, pentru că scopul lui este Dumnezeu. Durerea însă, că omul nu știe să prețuiască acest scop al său, ci se dedă la tot felul de răutăți și păcate

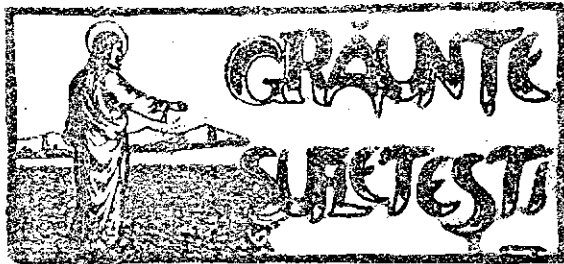
Privește, creștine, căci calea pe care ai apucat este calea pierzării, este calea ce duce la iad. Aduceți-vă aminte, că nu sunteți creați pentru iad, ci sunteți creați pentru raș, pentru Dumnezeu. Să ne întorcem înapoi de pe această cale și să apucăm pe calea cea adevărată, pe calea postului și a rugăciunii, ce duce la Dumnezeu, pentru care suntem creați.

Să postim cu limba — să nu mai suduim, blăstămăm, minșim, vorbim pe altul de rău. Să nu înșelăm pe altul, să dăm fiicărui ce i-se cuvine și cât i-se cuvine. Să nu smintim pe altul cu vorba și cu purtarea noastră. Pentru că Ișus Cristos spune: „Vai aceluia prin care vine sminteala, mai bine ar fi dacă și-ar lega o piatră de moară de gât și s'ar arunca în mare”. (Luca 17, 1, 2). Să postim cu ochii, neprivind lucruri neiertate. Să postim cu urechile, neascultând vorbe rele și urite. Să postim cu întreg trupul, ferindu-ne de tot felul de păcate.

Suntem pentru Dumnezeu, să trăim așa dară, ca umblând pe calea postului și a rugăciunii, să ajungem la El, care ne-a creat spre lauda și mărirea Lui.

Păr. Vasile Moldovan

Pedeapsa lui Dumnezeu. În involburările din toamna anului trecut a fost omorât mișelește, pe platurile Ardealului robii protopopul ortodox, Aurel Munteanu dela Huedin. În urma cercetărilor făcute s'a constatat că îngrozitorul omor a fost săvârșit de patru derbedelii din Huedin. Pedeapsa lui Dumnezeu l-a ajuns repede și pe ei. Unul din cei patru ucigași a murit lovit de gât. Nu peste mult al doilea s'a omorât el. Al treilea zace de câteva luni de zile paralizat, iar al patrulea mai puțin vinovat și-a rupt un picior, rămânând invalid pe toată viața — Dumnezeu nu bate cu băta și răsplătește după vrednicie fieceșă

Strică cuiva repaosul duminical?

La această întrebare nu pot răspunde decât cu un hotărât: nu!

Dar nu numai că nu strică, ci chiar folosesc.

Familii, în care nu se sfințește ziua Duminicii, se prăpădesc.

Aceasta v-o dovedesc cu următoarele: un tată, care lucrează și Duminică, nu poate sta de creșterea copiilor săi. Copiii însă, de creșterea cărora nu se îngrijește nimeni, cari cresc asemenea unui arbore din pădure, fără de nici o suprayeghere, sunt copiii cei mai stricați din sat și devin cu vremea certăși cu legile țării și locuitorii ai temelțelor. Copiii, cari văd că părinții lor nu merg nici când sau numai la Paști la biserică nu merg nici ei; iar celce nu merge la biserică, nu este om de omenie. Cum așa? Știm bine că om de omenie este numai acela, care-și îndeplinește toate datorițele sale. Celce nu merge la biserică, nu-și îndeplinește toate datorițele sale, prin urmare nu este om de omenie. Dacă nu este convins de adevăratăta religiei sale, lase-se de creștinism, facă-se aconfesional sau fără nici o religie, dar nu dea pildă rea altora!

Prăpădindu-se familia, se prăpădește și Statul.

Statul e compus din familii. Cu cât familiile sunt mai cinșite și mai de omenie, cu atât este mai cinșit și Statul. Asta nu o poate trage nimeni la îndolală. Vai de Statul, care nu cinștește familia și nu cinștește religia! Dovada Bolșevicilor. Într'un astfel de Stat numai frica îl face pe oameni să păzescă legile

țării; într'un astfel de Stat necinștea se poartă în automobile, iară cinștea e hulduită și dacă se arată numai pe stradă.

Statul Român, oricâte greșeli a făcut, aceeașta una greșală n'a făcut-o niciodată, ca să-și bată joc de Dumnezeu și de poruncile lui. Chiar de aceea trebuie să aibă și va și avea viitor mare și frumos.

Precum îți este Duminica, așa-ți va fi și ziua morții.

În anul 1937 muri în Anglia maiorul William Spencer, adjutantul regelui George VI, pe când era acela însă numai principe de York. Cu toate că parohul i-a spus că este prea bătrân și chiar bolnav, și prin urmare nu este obligat să asculte sf. liturgie în Duminică și sărbători, maiorul se prezenta regulat la biserică, în fiecare Duminică și sărbătoare, și încă cel dintâi. Într'o Duminică, preotul tocmai rostea Credeul la sf. liturgie, când aude un șgomot în biserică. Ce se întâmplase? Maiorul căzu sub bancă, iară un medic ce se afla întâmplător în biserică făcea semne de-ănădăduite că e gata cu el. Iată a luat preotul sf. cuminecătură, a venit la el, l-a deslegat, l-a împărțit, maiorul l-a zămbit una drept mulțămită și, între rugăciunile fierbinți ale turor celor de față, și-a dat sufletul său evlavios în mâinile Ziditorului său. O moarte mai frumoasă decât aceasta poate-se oare și gândi?

În orașul Buffalo din America a căzut într'o Duminică, nu cu bătrân pe treptii bisericii și în câteva minute a murit. Înainte de a muri, a mai putut spune următoarele: „Mulțumesc bunului Dumnezeu că m'a ascultat. O viață întregă m'am tot rugat, să mă învrednicească a muri, într'o zi de Duminică după ascultarea sfintei liturgii. Și iată că Dumnezeu mi-a ascultat rugăciunea. Rămâneți cu bine”.

Înainte cu vreo 20 de ani în orașul Cluj îl duceau într'o dimineață la spânzurătoare pe un făcător de rele, care ucise pe un factor poștal și-l lăsă banii. Când îl conducea pro-

tot la furci, din întâmplare tocmai trăgeau clopotele. Atunci oșânditul a început a plânge, a prins mâna preotului, l-a sărutat-o și a zis: „Părinte, dacă ași fi ascultat glasul chemător al clopotelor, astăzi nu mai înșoși pe drumul spânzurătorii”.

Părintele Iuliu

Plângerile schilavilor

Plângerea schilavilor sunt rugăciuni înalte, fătoare către Dumnezeu.

O trecătorule, oprește-te o clipă și ascultă plângerea schilavilor. Nu-ți întoarce grăbit capul tău în altă parte, ca plin de scârbă să-i arunci un ban găunos și rugănit în pământ întins.

Plângerea schilavilor e aguduitoare, pentru că izvorește din rană, și e sfântă pentru că e rugăciune.

Oprește-te o clipă și privește cald în ochii diermele ce se târăște prin țărână — și-atunci îți vei da seama că hoitul ce gălgăie în plângeri și-e frate scump, — atunci mila, durerea, răginea îți va smulge o amară lacrimă pentru el și banul tău va fi ban de aur, iar lacrima ta mai mult decât o somoră.

Mai ieri un schilod, abia sozit din lumea păgânelor secerări, trecea cântând pe ulița noastră. Plângerea lui simțată, ca o ață neagră chindisă cu mohorât fior și grea jale, lungul satului. La fiecare poartă îi așteptau obrazuri plătose, piepturi grele de oftări și gurțe pline de pomeană.

Sfâșietoarea plângere a schilavilor e ca o gălgăire de sorăgniri.

Și, Doamne, grea e tânguirea lor! Grea, de parcă un balaur cu vălvăți fierbinți își pârunde sufletul și apoi enevoios se târește peste noi. Tânguirea grea, pentru că ea se smulge din ranele căsate, din ochii surși, din trupul ciuruit, din brațele, din picioarele smulșe, frânte, clunte.

Schilozii sunt preoții durerii și-a tângurilor. Ei și-aduc dureros și viu în față icona adevăratei suferinși și nimicul acestei vieți. Ei

Foița „Unirii Poporului”

Vântule, de ce mai bași?

O, vântule, de ce mai bași
În geamurile mele?
Când știi că și suflatu-mi pustiu
E numai dor și jale.

Ori vrei să-mi spui ceva de el,
Că-i dus și numai vine?
O, vântule, te du mereu
Și lasă-mi jalea 'n mine.

În stoluri pleacă rândunele
Și se re'ntorc apoi pe rând,
Plecat-ai și tu ca și ele
Să te re'ntorci un mai ai gând.

E noapte, noapte veșnic
Și totul e apus,
Departa arde-un sfegnic
Iubirii ce s'a dus.

Ana Pericon,
din com. Blaj, Dir. șc. de copii mici
din Petroșeni.

Știi că ești draguț?

Cucoana Marișica se întoarce „dăla București”, că — vezi matală —, omul se satură și dă bine.

Când a plecat ea „în țară”, era fetișcană de vre-o 15—16 ani, și se chema Maria Burduhan. Acum va fi de vre-o 60—65 de ani, și e strâmbă de spate. Are în sat niște nepoși și o curticică, și a venit ca să mai stea și „la țară”, că „pân streini” a stat „dăstul”.

E femeie gurativă cocoana Marișica, așa că dacă prinzi vorbă cu dumneaei, nu mai ești de-a găta. Cu cine se întâlnește, îl oprește în drum și începe a-l vorbi:

— Bă-ă-ă! Cât ai crescut bă-ă-ă-ă! Aproape nu te mai „cunoaște” oamenii. Apoi de copiii „crește”.

De întâlnește vre-un copil, îl oprește, îi prinde de obraz, și, întinzând buzele către el, se prefăce că vorbește și ea ca copilul.

— Bă mititelule, bă dăguluțule. Știi că ești draguț? Ti-i-i ce nostim. Cum te cheamă, picuie? Cum cheamă pă mă-ta matală??? — și nu slăbește a plăca pe bietul copil de obraz, până când l-se înroșește tot.

Copiii din sat cam fug din calea ei, căci se vede că nu le place să fie ciupși de degetele ei cele uscate, cu unghii ca de „vinderu”, vopsite cu roșu, de crezi că a înroșit-oună pentru Paști. Un copil o chiar întrebă într'o zi: — Doamnă, Dumneata nu te-ai mai spălat pe mâni dela Paști, de și acum îți sunt degetele roșii?

— Ti, mânânce-l malca, ce draguț! Ce nostim! Ce interesant! Știi că-mi plăci bă? — și vru să-l prindă ca să-l ciupească de obraz, dar copilul fugi, căci se vede că se teme că nu cumva să-l zgărie cu unghilele ei cele ascuțite și roșii.

Dar nu numai cu copiii vorbea cocoana Marișica în felul acesta, ci și cu oamenii cei de seama ei.

Odată zise badi Văgălie Pipernea, un moșneag de vre-o 80 de ani: — Știi că-mi plăci, nene Vasile?

— Vai de capul tău, Mărie, — îl răspunde acela. — Se vede că ție nu-ți mai vin mințile în cap niciodată, că și la vrăsta asta te mai întreci ca copiii. Nu vezi că ești albă ca o oale, și-ți mai vine să te mai întreci?

— Ia auzi iă, — se mira Marișica. — Știi că ești nostim? — Auzi că nu-mi mai vine mințile în cap. — Bă-ă, da interesant mai ești! — Nu știi că la București așa vorbește oamenii? — Și toți oamenii care te culți vorbește așa? — Bă-ă, și l-a sărit țandăra. — Auzi că mă întrec cum se întrec copiii. — Interesant moșneag... Și îndrugând mereu în felul acesta, se depărtă.

— Auzi că nu mai îmi vine mințile în cap. — Asta-mi trebuiește...

Tot așa păși și cu un altul, care n'avea chef de vorbele ei cele sucite: — Copiii crește, hainele se rupe, oamenii n'are bani, toate te scumpesc... Acela începu a-l răspunde și el în felul ei de a vorbi: — Cuoanele cele bătrâne le nebane. Unghilele crește, se ascute și se

ca un rece șuvoi de munte în mijlocul orgiilor și bețiile târgurilor, strigă albastrul nume al Țării.

Acolo departe, alături de cruda apă a Nistrului, acuma curg dese tânguirile însoțite de vrăjirea plângătoarelor trei strune de liră.

Acolo îngerii coboară surăsători, ca din nevăzute harfe să smulgă gemete sfâșietoare peste stârvul în inferința lui pe margine de drumuri.

O trecătorie, oprește-te o clipă și privește, cald în ochi, viermele ce se târește prin țărână — și-atunci îți vei da seama că hoitul ce gălgăie în plângeri și o frate scump — atunci mila, durerea, rușinea, îți va smulge o lacrimă pentru el și banul tău va fi ban de aur, iar lacrima ta mai mult decât o comoară.

Trăian Dragos

Popa Tanda la Brezoi!...

În regiunea frumossă a jud. Vâlcea — acolo unde cele două râuri istorice ale neamului nostru: Oltul și Lotrul, sântule parcă de hoinărelă printre stânci prăpăstioase, își dau mâna prietenește pentru a rămânea pentru totdeauna unite în lungul drum ce le așteaptă lucră, — se află așezată frumoasa comună Brezoi, ai cărei locuitori își duc traiul vieții de pe o zi pe alta muncind în fabrica de cherestea din loc. Oamenii aceștia cu fața suptă de neceaz nu sunt de când lumea aci, ci cei mai mulți au venit puțin înainte și după războiul mondial de prin: Satu-Mare, Sălaș, Bistrița-Năsăud și alte județe cedate Ungurilor.

Și tocmai fiindcă sunt veniți din toate colțurile țării, e logic să găsești aici și religii diferite, între cari și gr. cat., cari puteră sta aci neștiuți de omenea, dacă Dumnezeu au s'ar fi îngrijit de ei. Iată cum: acum câțiva ani, într'o vară Păr. Dr. Leon Sârbu prof. de Teologie și rector al Internatului Vencean care s'a fost dus la Călimănești pentru o scurtă recreație.

Om dornic să vadă cât mai mult frumusețile naturii, făcea adeseori excursii prin împrejurimi. Și cum Brezoiul nu-i departe de Călimănești, n'a întârziat să meargă și acolo. Nu mică i-a fost mirarea, când vorbind cu localnicii a aflat că sunt printre ei și gr. cat., și încă mulți (680 familii) cari sunt dornici să aibă un preot. A făcut îndată un raport la Blaj și Mitropolia n'a întârziat să le numească un administrator parohial interimar, în persoana Păr. canonic Iuliu Maior. De atunci până în toamna trecută tot la două săptămâni venia un preot dela Blaj, unsoari și mai des și le îndeplinea slujbele. Greutăți erau și sunt și acuma încă multe: Biserica și case parohiale ca'n palmă; slujbele se făceau și se fac încă și acuma într'o căsuță care servește de biserică atât luteranilor cât și calvinilor.

Mult s'a mai ațrădit și Păr. canonic să i facă pe oameni să înțeleagă necesitatea unui loc de închinare. A și reușit să adune ceva bani și să obțină lemnăria necesară. Se vedea însă lipsa unui preot stabil, muncitor și jertfelnic. S'a și găsit. E păristele Romulus Cismașiu. Dar știți ce a pătât Popa Tanda! Ei bine, nici Păr. Cismașiu n'a pătât o mai altfel. La început oamenii erau înflăcărați, dar când au văzut că trebuiesc jertfe pentru asta, s'au lăsat pe tângjale. Au fost smulși însă din somnolență, pentru ca, spucându-se de lucru la începutul verii ce a trecut, să recadă din nou afară de câteva familii: Teodor Bota, Ioan Petreanu, Nic. Târșăvanu și alte câteva, cari au rămas statornice până la sfârșit.

A relaviat atunci în Păr. Cismașiu Popa Tanda și a zis: Nu! Nu voi lăsa lucrurile baltă. Să știu că voi zidi-o eu și tot o

ridic; și țargă s'a simțit atunci mandră că a fost purtată de dimineața până seara de neobositul Părinte.

Astăzi locașul e gata în roșu și Părintele privește cu satisfacție la mărșul edificiu, mândru că nici o cărămidă din el n'a scăpat neatinșă de mâna sa. O umbră însă i-se citește pe față. De ce oare? Fiindcă abia un sfert din cezate trebuie realizat s'a făcut. Unde e tenacitatea bisericii? Dar casele parohiale? Până când oare va mai trebui să locuiască tot într'o cameră slabă, în rând cu muncitorii? Și proviziile sunt pe terminate! Să nu uităm însă, că Brezoiul e o stațiune climaterică foarte bună și mulți vor avea lipsă vreedată de odihnă.

Să ajutăm deci, pentru ridicarea cât mai grabnică a acestor clădiri, cari poate odată și odată ne vor adăposti, oferindu-ne o atmosferă caldă și prietenească.

Nicolae Lupu
teolog.

Acei cetitori, cari nu primesc vreun număr din „Unirea Poporului” ori îl primesc cu mare întârziere, să binevoiască a ne scrie pe o carte postală, care număr nu l-au primit, ca să putem reclama la poștă.

Pentru împrumutul reintregirii din 1941

Cărturarii români din Șerida, s'au înarșit la o constătuire în palatul primăriei, pentru a se constitui într'un comitet, care s're de scop, ca să facă o cât mai mare propagandă, pentru ca să aibă o reușită cât mai bună împrumutul reintregirii din anul 1941.

D. Petru Stoia, contolulor fiscal, arată rostul acestei constătuiri și avantajele deosebit de favorabile, ce le oferă acest împrumut azi, când cetățenii își pot plasa banii lor, acum contribuind în felul acesta unul fiecare direct la refacerea țării noastre, între granițele ei etnice.

Se purcede la alegerea acestui comitet de propagandă, fiind aleși cu unanimitate următorii d-ni: președinte: Valeriu Crișan, v. protopop on. gr. cat., președinte de onoare: Chi-

vopsește cu roșu. Perii după cap se albește, dar mințile nu mai vine...

— Bă-ă-ă! Știi că ești drăguț, bă? — făcea cocoana Marișica mirată.

— Știu — răspunse acela. — Dar dumneata știi că nu ești drăguță de loc?

— Bă-ă? Da așa vorbește oamenii la București. Ce nostim! Ce interesant! Astea le bunel Vrei să-i înveți cum vorbește oamenii cel culți, iar ei te batjocoresc. Bă-ă-ă, știi că le interesanți toți...

Alte vorbe mai rele nu era obișnuită cocoana Marișica să zică, căci zicea: — Eu nu vorbesc cum vorbește mahalagioaicile. Eu vorbesc cum vorbește damele culte. Cum vorbește cocoanele. Căci doară pă mine la Bacărești toți mă numește cocoană.

Dela un timp însă, copiii din sat începură a vorbi și ei ca ea. Când o întâlneau, îi ziceau: — Știi că ești drăguță? — și fugesu, de rupeau pământul. Alții îi ziceau tot din fugă: — Știi că ești nostimă?

La început cocoana nu se ascăra, ci râdea și ea în rând cu copiii. Dar văzând că lucrul se repetă cu vreme și fără de vreme, își lăși și ea din răbdări, și zise ușor copiii:

— Ei! Ajunge acu. O'uma le giumită. Un clemag la un car dă oale. Cel care batjocorește nu mai le drăguș. Impertinență, obrăznicie, obrăznicie, mitocani, ai-sicli.

N. Lupu

Cântece și strigături din Banat

Frunză verde mărășă
Plescă bădiță cătană
Și mă lasă singurea
Vai, Doamne, inima mea!
Că de când el a plecat
Toată lumea s'a schimbat.
De când badea a plecat
Frunza 'n codru s'a uscat.
De când badea cătănește
Frunza 'n codru 'ngălbinește.
De când badea-i des cătană
Frunza 'n codru-i tot jelesnă.
Zina i dor și noaptea nor
Eu petrec lumea cu dor.
Zina nor și noaptea stele
Eu petrec lumea cu jele,
Până s'o înapoia
Din cătane bădița.

Frunză verde lemn pălit
Asta cu n'o am gândit
Cine m'a batjocorit:
Rădăcina macului
Și urta satului,
Rădăcina dintre cepe
Și urta dintre fete.

Am o mândră lucrătoare
Doarme cu furca 'a picioare
Și când vrea să strângă fusul
O prinde-odată urtă
Las' apei furca din mână
Și doarme ca o bătrână.

Așară pe vremea cinii
Măsmuța mândra cu căaii
Măsmuța și nu prea prea
Că știa că merg la ea.

Măi bădiță, floare dulce
Unde te-ai vedea te-aș smulge
Și-acasă la noi te-aș duce
Și te-aș rășădi 'n grădină
Și te-aș secera cu unilă
Și te-aș face stog în prag
Și te-aș îmblăți cu drag.
Și te-aș măcina mărunț
În morișca cea de argint.
Și te-aș cerea pria sprâncea:
Și te-aș frământa 'n inele
Și te-aș da inimii mele
Doar s'o stâmpăra de ele.

Dragu mi-i lanul de grâu,
Dăgu mi-i mândra la sân
Când spală cămășile
Și 'nălbește pânzele.

Dragă-i toamna la culer
Și mândrele pe ales
Rar e omul care știe
S'alegă ce-mi place mie.

Măru 'nalt și pădureț
Măndrușă cu pără creț
Mândra mică și volnică
Nici mai mare nu prea strică.

rion Marca, protop. gr.-ort., iar ca membri în comitet: Ioan V. Zăgan, Coriolan Ilieș judecător, Ioan Constantin ing. silvic, Dr. Zaharie Trică dir. Hăgheliei Boșida, Ioan Tatomir primpretor, Dr. A. Socaciu, Dr. Serafim Oana, Dr. Emil Oana, Dr. Ioan Aldi Popa, Dr. Gheorghe Oana, Emil Ghircioașu, Ioan A. Popa și Ioan Oana, avocași, Dr. Aurel Tulbure medic, Francisc Petiohy med. vet., Petru Stoică contr. fic., Adrian Coman perceptor, Nicolae Tutoianu șeful ocol. agr., Gheorghe Coman dir. ofic. P. T. T., Ionim Maier iav. dir., Dumitru Neagoie notar, Salustiu Prună, Ioan Călin, Nicolae Botu, Petru Mantean și Gheorghe Ciurilă, comercianți.

Membrii acestui comitet s'au constituit în echipe, și mergând pe la casele tuturor cetățenilor, i-au îndemnat să-și deschidă cât mai larg brierile pungilor, și să contribuie, ca și la împrumutul din trecut, cu toată dragostea, fiind vorba acum de a ne refăce țara și de a aproviziona cu armament, efecte și hrană, bravele noastre trupe române, cari au eliberat pe frații noștri, de sub un jug străin. Cei cari au avut bani au semnat îndată la acest împrumut, iară restul s'a obligat, că va semna după ce-și vor valorifica recolta de grâu, cartofi și porumb.

Toți sunt convinși, că subscriind la acest împrumut al reîntregirii țării, săvârșesc în primul rând un act patriotic și contribuie la felul acesta la refăcerea scamei noastre țări românești, care va cuprinde lângă sîmul ei în curând, pe toți fiii ei, cari fuseseră înstrăinați vremelnic, și pe cari noi nu-i vom uita niciodată.

DIN POPOR

Intr'un sat odată

— O istorie adevărată din zilele noastre —

Mult s'a bucurat părintele Andrei Băndu, când a fost rânduit de Mitropolie preot chiar în satul de naștere al Sfinției Sale. Nu s'a uitat la sărăcia în care a fost trimis, la căsutele poi-

Frunză verde de răchită
Mai bine fără iubită
Să nu sari păriazurile
Să vadă vecinele.

Parc'ai fi un hoț de cai
Toată ziua nu mai stai
Te sucești, te învârtești
Până mândra întâlnești.

Foais verde-a nucului
Pe cornele plugului
Cântă puil cucului
Cânt'o mierlă în telegă,
Și de mine se tot leagă
Cucul cântă, merla zice
Nu-ți bea banii, măi voinic
Că-ți e carul sfărîmat
Și plugul neferecat
Iar pământul nelucrat.

Cucule, pasere rea,
Nu purta de grija mea
Mierlă, pasere sură,
Nu tot flecăi din gură
C'oiu veni cam turburat
Și m'oiu băga în păcat
Și țiu sparge ciocușorul
Și țiu rupe cuibușorul.

Culese și făcute de *Cristea Vastile*
comuna Opațița, poșta, Deta, jud. T-Torontal

dite, cu gardurile hânite și pornite spre risipire, nici la drumurile noroioase și desfundate.

Era numai singur și se bucura că se găsește între ai lui, între neamuri, veri și mătușe, Aici este de muncit și-a zis, — când a luat în primire parohia. Monea nu-l înspăimântase de altfel niciodată. S'a fost obișnuit de mic cu ea. Chiar de aceea se și preoțise necăsătorit, ca să poată munci cât mai mult, la slujba preoției.

— Vreau să fiu un adevărat părinte pentru satul în care mă voi duce, — spunea Sfinția Sa cu multă mândrie în glas și ochii-i ardeu atunci ca două lumini sub fruntea înaltă și boltită.

Prigoreni, satul în care și-a început părintele Băndu slujba de păstor al sfințitelor, nu era un sat prea bogat. Așezat într-o căldare de dealuri, oamenii nu aveau pământ prea mult; ba unii aveau chiar puțin. Mai înstărite erau cele câteva neamuri ale Sfinției Sale.

Și fiindcă un preot trebuie să înceapă întâi dela biserică, de acolo s'a gândit să-și înceapă și părintele Băndu slujba de apostol. Biserica era slabă și veche. Se uita parcă a jale prin niște ferestre cât pumnul, la sărăcia Prigorenilor din vale; ea înseși săracă și amărîță.

Cum era numai singur și li rămăsese și cava stare dela părinții săi, a plătit din pungă proprie toate cheltuielile reparațiilor. A pus să zăgrăvească frumos biserică pe din lăuntru, a scos podina rea și mănăcată de vreme, a înlocuit strămile vechi și hodorigite, tot lucruri cari nu se mai pomeniseră de multă vreme și la care nu se gândise nimenea la Prigoreni. Un Prigorean nu și-ar fi deschis punga pentru biserică și școală, Doamne ferește și apără!

— Așa mă vor înțelege mai bine și mă vor urma — își zicea Părintele. — Trebuie să le fiu tot eu pildă vie, căci sunt multe de făcut, aici în sat.

— E omul lui Dumnezeu, — ziceau și unii din Prigoreni, când au văzut toate ce făcuse Părintele. — N'are ce face cu banii — ziceau alții, mai colțoși.

De plăcut le plăcuse la toți și mergeau par'că și mai cu harnă la biserică, dar la plată n'a pus nici unul mîna să ajute Părintelui.

— Trebuie deșteptați în altfel — și-a zis Părintele, și de către toamnă a început să cumpere cărți religioase, gazete și reviste pe cari li-le împărțea Duminică după sfînta slujbă!

— Asta a bunăssama că nu mai are ce face cu banii, ori i-a rămas dela tatăl său vre-o comoară câștigată pe nedreptul și vrea s'o risipească acum între oameni.

Prigoreni au primit și darul acesta al popii, fără să ștute să tragă ceva folos din el. Mai cu folos au fost muierile și fetele, care au avut toată iarna hârtie la furcă și pe bîldar.

N'au tras ei prea mult folos nici din predicile pe cari le auzesu Duminică la biserică, mă-

car că le vorbea Părintele dela altar ca un arhanghel; după cum nu s'au prea folosit nici de sfaturile cuminți și îndemmurile date de echipe și conferențierii aduși de Părintele.

— Mai bine ne-ar lăsa în pace, în sărăcia noastră, ce mai stă atîta pe capul nostru, — spuneau cu năduf câte un Prigorean mai peștiș la mașe.

— Au dreptate — și-a zis Părintele, care în inima lui largă tot mai găsea câte o acuză pentru amărățea săi de Prigoreni — sunt prea săraci și eu nu m'am gândit deloc la aceasta. Trebuie să-i ajut cumva și să mi-i apropie mai mult de mine.

Și spre sfîrșitul iernii, s'a vestit printre oameni că Părintele a împărțit ecleeja între cei mai săraci din sat, fără să le ceară nimic pentru aceasta.

— Nu-i cu mintea întregă popa noastră — spuneau acum Prigoreni, cari n'ajunseră la împărțea — ba li chiar nebun — ziceau neamurile lafuriate că nu le-a dat lor pământul.

Uade nu s'a pornit apoi o frămîntare și o vînzăleală între oameni, cum nu s'a mai pomenit, ca să-l scoată pe popa din sat.

Vre-o câțiva mai colțoși au bătut chiar și drumul Mitropoliei pentru aceasta. Le-a fost însă degeaba. Părintele Băndu tot în Prigoreni a rămas și fără voia oamenilor. S'a făcut însă tot mai tăcut și mai închis la vorbă. Numai ochii li ard sub fruntea posomorită ca două rugi neimplinite, iar când cetește Evanghelia, glasul li sună tot a prohod și a înmormîntare.

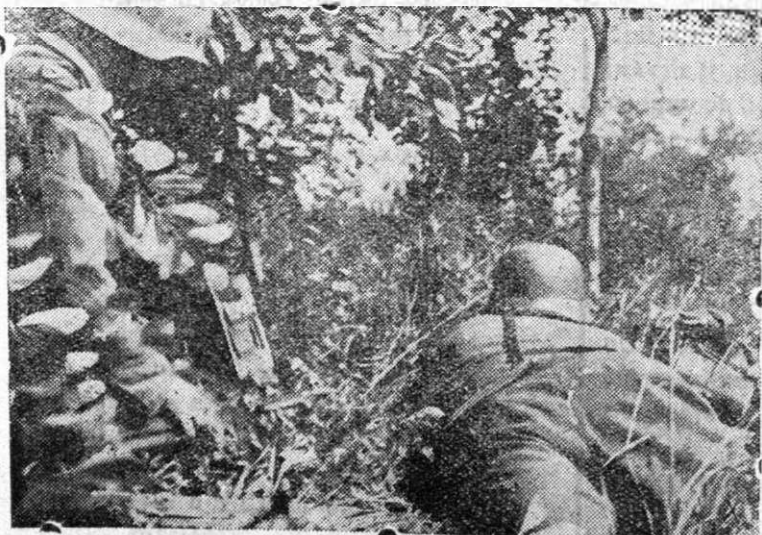
Ion Griorean

Pilde pentru viață

Muncitori aleși

În ziua de Duminică 7 August 1928, se aflau adunați vre-o treizeci de muncitori, împreună cu președintele lor *Florentino Alvarez*, în localul cercului catolic din Leon (Mexico). Era pe la ora 10 și ceva. După ce muncitorii își făcuseră rugăciunea de dimineață, vorbiră despre o mulțime de lucruri, în vederea desfășurării apostolatului catolic printre muncitori, dar nu auflură nici un cuvînt de politică.

Înainte de ora 11 sosi în fața localului generalul Daniel Sanchez, însoțit de un colonel, un locot. colonel și vre-o treizeci de soldați. Pătrunseră imediat în sală. Președintele se ridică numai decît, salută respectuos autoritățile militare și îndreptându-se spre general, îl întrebă care este motivul venirii sale. „Ca să pe Florentino Alvarez“, răspunse slujbașul netrebnicului președinte-căleu Calles. „Eu sunt“, răspunse tînărul muncitor. Numai decît se repeziră soldații la el și la camarazii săi și-l duseră între balonste în cazarma stabilită în fosta școală preoțască. Acolo unui dintre soldați i se a-

Soldații germani pe malul râului Nipru înaintează cu mare băgare de seamă, pentru că primejdia-i mare și bolșevicii sunt foarte aproape. Dar tufișurile-i apără și acoperă.

...astfel lui Florentino: „Măi, tu ești unul dintre geții acelor muncitori care luptă pentru marea lui Cristos. Și tu ai strigat „Viva Christo Rey = Trăiască Cristos Rege??” — Da, răspunse liniștit Florentino, căci Cristos este Regele. „Ei domnește!” — „Cristos este Regele bogățiilor” întrerupse generalul. — „Cristos este Regele bogățiilor ca și al săracilor, și al celor tari ca și al celor slabi”, replică cu mult curaj Florentino Alvarez. — „Obraznicule”, răsună generalul pălmindu-l. „Trăiască Cristos, Regele războiului”, fu răspunsul muncitorului la fiecare palmă primită...

După aceste și alte multe insulte, Florentino cu încă doi camarazi fu închis într-o cameră și supravegheat de aproape. Restul de muncitori deasemenea fură închiși în temnița orașului. În ziua de 10 August, muncitori care stăteau în fața cazarmei ziua-noaptea, cerând eliberarea prezidentului lor, văzură pe Florentino părăsind cazarma, dar nu pentru a fi eliberat, ci pentru a fi dus la locul de execuție. Înaintea celor doi camarazi ai săi: „Mi-a sosit ora mea. Rugați-vă pentru mine și pentru patrie. După cum vedeți, nu tremur. Rămâneți tari în credință și jertfiți-vă viața pentru Cristos, Regele nostru.”

Ajunși la locul de onoare, o salvă de puști truse tăcerea nopții. Era pe la ora 2 din noapte. La numărul nesfârșit al martirilor lui Cristos se adăugă și Florentino Alvarez, dând pildă de credință vie muncitorilor din orașul Leon și din lumea întreagă. Mulți muncitori mexicani au urmat calea. Comuzismul n'a cruțat nici un muncitor pe care l-a știut că trăiește după legea lui Cristos.

Această pildă se putea da mult de gândit la o mulțime de muncitori și dela noi, cari imitați de niște netrebniți, se lasă duși într-o căutătură de dispreț față de tot ce este sfânt și religios. Dacă muncitorul vrea să-și croiască un viitor mai fericit, atunci trebuie să știe că nu se poate reuși la apa caldă stând departe sau afară de legea lui Cristos.

(I. V.)

Când copiii se joacă cu focul. Joi, 7 Noemvrie a izbucnit un foc puternic la șura locului Theil Petra din comuna Șona, jud. Arad. Până să vină pompierii în ajutor focul purtat de vânt a trecut și în vecini. Au ars două șuri pline cu nutreț și paie, în valoare de 190.000 Lei. În urma cercetărilor făcute de postul de jandarmi — Sâmbicluș s'a constatat că focul a fost pus de niște copii cari au făcut foc lângă șură, ca să se încălzească.

CUM STA LUMEA SI TARA

Parada biruinței dela Răsărit

Ziua de 8 Noemvrie n'a fost în anul acesta numai o sărbătoare națională, o zi închinată cinstirii patriei și regelui, ci a fost și ziua în care s'au sărbătorit vitezii războiului din Răsărit.

La București a fost în ziua aceasta o mare paradă militară, parada biruinței românești din Răsărit. Capitala țării în haină de sărbătoare a primit pe vitejii cari au luptat pentru desrobirea pământului românesc, în Basarabia, Bucovina și Transnistria.

Sosirea lor la marginea Capitalei a fost anunțată prin 21 de lovituri de tun. În întâmpinare le-a ieșit primarul general al Bucureștilor, care le-a urat bun soset. A răspuns dl general Iacobici, șeful Marelui Cartier General și biruitorul bolșevicilor dela Odessa.

După ce M. S Regele, Mareșalul Antonescu și Mareșalul Keitel delegatul Germaniei au trecut în revistă trupele, s'a început decorarea drapelului și a ofițerilor cu ordinul „Mihai-Vitezeul”. Panglica vișinie, panglica albastră au fost date biruitorilor cari au înfruntat moartea pe câmpul de luptă.

A urmat apoi defilarea pe sub Arcul de Triumf. Prin fața M. Sale Regelui, a Conducătorului, și a tot ce țura a avut mai bun și mai ales au defilat soldații glorioși dela Odessa. La întoarcere au fost mai puțini ca la plecare. Mulți n'au mai ajuns să vadă și parada biruinței, ci înfrâțiți cu moartea își dorm somnul de veci, pe câmpiile pe cari le-au ndat și desorbit cu sângele lor. La sfârșit M. Sa Regele, după ce a stat de vorbă cu reprezentanții autorităților a părăsit locul minunatei părăzi.

Ziua, când trupele biruitoare dela Odessa au intrat în țară va rămânea multă vreme în mintea tuturor, ca ziua biruinței și a reînălțării românești.

Situația militară pe frontul de Răsărit

Luptele continuă cu mare înverșunare și fără răgaz. La mieznoapte cercul de foc se strânge tot mai mult în jurul Pe-

trogradului. Artileria grea germană a bombardat puternic acest oraș și a scufundat un mare vapor de război rusesc.

Pe de altă parte Finlandezii au cucerit mai multe insule și au câștigat frumoase biruințe în Carelia. Aceasta a și fost cauza pentru care America a cerut Finlandei să nu mai lupte cu Rusia.

Tot în această parte a frontului, Germanii au cucerit în noaptea de 8 spre 9 Noemvrie un oraș, care este și un însemnat nod de cale ferată.

La centru, Moscova a fost cumplit bombardată de aviația germană. Liniile de apărare ale acestui oraș au fost străpunse în partea de miazăzi, unde au fost nimicite numeroase trenuri cu munițiuni, care de luptă și întărituri.

La miazăzi, trupele române și germane urmăresc pe bolșevici în Crimeia ajungând la munții Iaila și orașul Kerchi și Sevastopol. După Odessa, Nicolaev și alte orașe așezate pe țărmul mării, au venit acum la rând și Sevastopolul și Kerchi. Ceva mai la Miazănoapte trupele germane au înaintat deasemenea până în fața orașului Rostov.

Toate eforturile bolșevicilor nu urmăresc altceva decât prelungirea rezistenței, până le vor sosi ajutorul din America și Anglia, ceea ce nu se va întâmpla niciodată.

Ce au cerut bolșevicii

Se spune că Stalin ar fi cerut aliaților și prietenilor săi, ca pe lângă arme, avioane, tancuri și tunuri să-i dea și grâu. În urma înaintării germane partea cea mai bogată din Rusia cu o populație de 90 de milioane a ajuns în mâinile Germanilor.

În pragul desnodământului

În 7 Noemvrie s'au împlinit 24 de ani dela revoluția bolșevică. Din prilejul acestei sărbătoriri, Stalin a vorbit popoului rus, spunând următoarele:

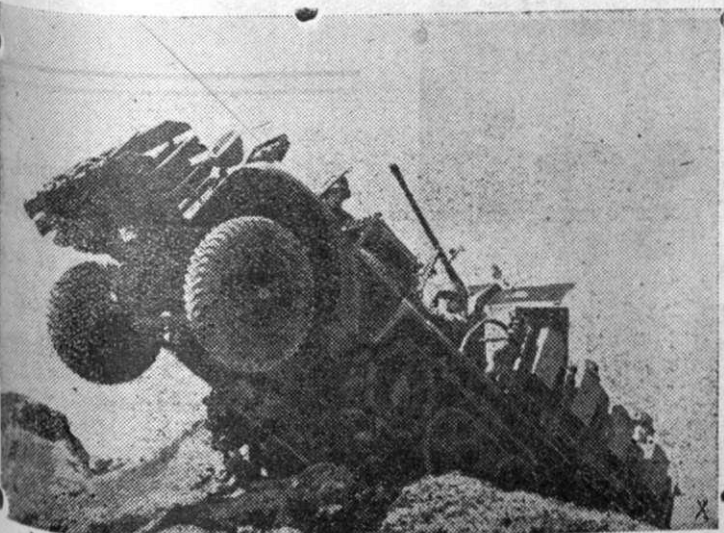
„Ne aflăm în pragul desnodământului. Trebuie să arăt că primejdia a devenit și mai mare. Ucraina și Rusia albă au fost ocupate. Leningradul (Petersburgul) este în primejdie și Moscova este deosemeni amenințată.”

Cu privire la pierderile suferite, Stalin a spus că nici o altă țară nu ar fi putut face față pierderilor, pe care le-a suferit Rusia. Cauza nimicirii armatei ruse se datorește lipsei de avioane și care blindate și lipsei unui al doilea front în Europa, care să silească pe Germanii să-și împartă armatele.

Stalin a arătat apoi că bolșevicii trebuie să nimicească pe toți Germanii care se găsesc în Rusia.

Situația este grea la Moscova

Ultimele știri venite din Răsărit anunță că la Moscova situația este foarte grea. Nemulțumirile sunt mari și conducătorii bolșevici se tem de revoluție. Foarte mulți oameni cari au fost bănuși că vreau să facă răscoale au fost omorâți.

Iată un car de luptă, care sare șanțurile asemenea unei căprioare! Oricât s'ar părea de mătăhală, nici că-i pasă de nici un fel de piedecă.

Un ordin dat de Stalin hotărăște ca toți comandanții bolșevici cari n'ar vrea să lupte să fie omorâți.

Pentru ajutorarea Moscovei au fost aduse trupe de siberieni de sub comanda mareșalului Blucher și s'a cerut ajutor și din alte părți. 40.000 de Chinezii vor fi trimiși în ajutorul Rușilor.

Numeroase împușcări la Kuibișev

Politia rusească a luat aspre măsuri pentru liniștirea turburărilor revoluționare. În orașul Kuibișev au fost arestați foarte mulți oameni. Mulți din aceștia au fost împușcați. Se spune că peste 1000 de oameni.

Un ultimatum american dat Finlandei

Guvernul american a trimis un ultimatum Finlandei, ca să înceteze războiul cu Rusia.

La această provocare guvernul finlandez a făcut cunoscut că în împrejurările grele în care se află nu poate da nici un răspuns, ci răspunsul îl va da mai târziu, atunci când va crede de cuviință.

Anglia va declara război Finlandei

Se vorbește că și Anglia este tășă împotriva Finlandei și că în cazul că această țară nu va înceta războiul cu Rusia îi va declara război. În anul trecut și Englezii și Americanii erau alături de Finlanda, iar acum când își văd primejdive interesele lor sunt împotriva acestei țărișoare, care își apără cum poate libertatea.

Statele Unite vor intra în războiu?

Frământările pentru pace sau războiul ale Americii încă nu s'au sfârșit. Se spune că președintele Roosevelt ar fi cerut congresului american schimbarea legii neutralității. De asemenea comuniștii americani au cerut ca Anglia și America să ajute mai bine pe Ruși și să atace pe Germanii din spate în Europa.

Cu Japonia lucrurile pare că s'au mai liniștit. Un nou ministru japonez va pleca zilele acestea în America. Se crede că acesta va lucra pentru o împăcare a lucrurilor.

Se mai spune că Anglia nu va încerca să declanșeze un războiu cu Japonia până nu va avea pentru aceasta aprobarea întregului imperiu.

Turburări în Sârbia

La Belgrad, în Sârbia au fost în zilele acestea turburări comuniste. Un detașament al armatei a trebuit să țină timp de mai multe ore lupta cu o bandă comunistă.

În aceeași vreme au mai fost lupte și în alte părți.

Cuvântarea d-lui Churchill

Prim-ministrul Angliei, d-l Churchill a mai ținut în zilele acestea încă o cuvântare, arătând că Anglia, oricare ar fi situația grea în care se găsește azi, va purta războiul până la capăt. În cazul că va izbucni războiul între Japonia și America, Anglia va fi cea dintâi care va declara război Japoniei.

Anglia contra Franței

În zilele acestea cinci vapoare comerciale franceze, încărcate cu lucruri de mâncare au fost luate de Englezi.

Vapoarele franceze nu aveau nici un fel de arme sau munițiuni.

Guvernul francez a cerut celui englez să elibereze vapoarele luate.

STIRILE SĂPTĂMÂNII

Serbarea răniților dela spitalul militar din Blaj. Răniții dela spitalul militar din Blaj au aranjat o frumoasă serbare artistică în saloanele Institutului Recunoștinți unde este adăpostit spitalul. Programul frumos a plăcut mult publicului.

S'a scumpit posta. Începând cu ziua de 10 Noembrie taxele trimiterilor poștale și telegramele s'au scumpit cu 30%. În urma acestei scumpiri pentru o scrisoare simplă trimisă în localitate se va plăti 7 Lei, iar pentru alte localități 9 lei. Pe o carte poștală 5 lei, iar pentru o scrisoare recomandată, în aceeași localitate 16 lei, în alte localități 20 Lei.

Rezultatul plebiscitului. Plebiscitul la care a fost chemat poporul românesc a ținut până Miercuri 12 Noembrie. Rezultatele care se știa până acum, arată că în întreaga țară, au fost numai 17 voturi împotriva mareșalului Ion Antonescu.

Până când se mai fac subscrieri la împrumutul reintegrării. Din orice sântem încă în vremea strângerii recoltelor, ministerul de finanțe a prelungit, până la 1 Decembrie termenul pentru subscrierile la împrumutul reintegrării.

Cum a fost regăsită o avere de trei milioane și jumătate. Mai în zilele trecute, o domnișoară bogată din comuna Almajă, județul Mehedinți și-a pierdut într-o prăvălie din Timișoara poșeta cu bani și lucrurile de valoare. Anume bogata domnișoară intrase prin mai multe prăvălii, și a tot târguit până când s'a trezit că nu mai are poșeta, în care avea scumpeturi în valoare de trei milioane și jumătate Lei. Desnădejdea bietei domnișoare a fost mare, dară nu mai știa în care prăvălie să-și caute scumpeturile pierdute. S'a întâmplat însă că negustorul unde-și uitase poșeta să fie un om cinstit. Acesta, chemând

pe alți negustori, ca martori a desfășurat poșeta și aflând înăuntru adresa domnișoarei, a anunțat poliția și pe păgubașă să vie să-și ridice lucrurile pierdute. Mai rar un negustor cinstit!

Un hoț se omoară înainte de a fi prins de poliție. Așa cum s'a spus în zilele trecute prăvălia negustorului Andrei Sava din comuna Sierita, de unde s'au furat 50.000 Lei. Făcându-se cercetări, de către jandarmi, acesta a descoperit că făptașul este tânărul Matache Nicolae. Până când să fie înșă prins de jandarui, nenorocitul tânăr și a pus capăt zilelor.

Un tribunal unde vor fi judecați numai miniștri. La Riom, în Franța, în ziua de 15 Ianuarie, Tribunalul Suprem va începe procesul de judecare al aceluia cari au dus Franța la înfrângere. Vor fi judecați numai miniștri și generali. Între ei sunt d-ii Eduard Daladier, Leon Blum, Goy la Chambre, Pierre Cot, Jacomet și generalul Gamelin.

O mare nenorocire de tren la Austerlitz. Deminea trecută în gara Austerlitz a fost o mare nenorocire de cale ferată. Trenul care venia dela Orleans s'a răsturnat la intrarea în gară. Au fost 20 de morți și 48 de răniți.

Un subofițer german, îngropat de viu de bolșevici. Un subofițer german luat prizonier în luptele cu bolșevicii, a fost îngropat de viu de către aceștia. Locul unde a fost îngropat de viu, a fost descoperit mai târziu de către trupele germane, care au înălțat pe acolo. — Din acest prilej s'a constatat că într-adevăr subofițerul german a fost îngropat de viu.

O bătrână de 63 de ani necinstită și apoi ucisă. În comuna Tarcăș din județul Brașov s'a întâmplat un omor groznic. Bătrâna Maria Omariu în vârstă de 63 ani, a fost omorâtă după ce mai înainte a fost necinstită. Fiarele cu chip de om, cari au înfăptuit acest lucru îngrozitor n'au putut fi prinse.

Un butoi cu benzină explodează într-o căruță, omorând trei oameni. O mare nenorocire s'a întâmplat în săptămâna trecută pe drumul dintre Plocești și comuna Buda-Paianca. Săteanul Luca Opran se întorcea cu căruța dela Plocești, aducând un butoi plin cu benzină. În căruță se mai aflau și surorile sale Elena și Elisabeta, una de 16 ani și cealaltă de 19 ani. Pe drum Luca Opran a scos un chibrit, ca să-și aprindă țigara. Din nenorocire beuzlea din butoi s'a aprins și a explodat, omorând pe sătean și surorile sale și răniind greu cetii. De durere, sălmălele au luat-o

Pe unde trece războiul, e numai jale și durere. Bolșevicii aprind satele și orașele, așa că în urma lor e numai pârjol, scrum, cenușă și tăciune.

la fogă, târind după ele căruța în care se aflau trupurile celor trei frați. Căli au fost opriți de mai mulți trecători, cari au anunțat jandarmii. Trupurile celor 3 frați au fost duse în comună și date părinților pentru a fi înmormântate. Nenorocirea aceasta a îndurerat satul întreg.

Ajutoare frumoase date gazetei.

În aceste vremuri atât de grele pentru gazeta noastră, ne cade atât de bine, când vedem cetățitori cari își aduc aminte de noi. Astfel am primit dela dl. Popa Traian din Zlatna suma de Lei 450 pentru ajutorarea gazetei. Tot asemenea dela dl. Popoviciu Gheorghe din Turnu Măgurele Lei 100, iar dela dl. învățător pensionar Ioan Georgescu din Săcădate tot Lei 100. Numai prin plățirea regulată și înainte a abonamentelor și prin ajutoare primite dela cetățitorii noștri vom fi în stare a trece cu bine peste aceste vremuri grozav de grele. „Picurii cu strop de sirop fac al mărilor potop”. Le mulțumim din inimă și dorim ca bunul Dumnezeu să-le răsplătească faptele.

Falsificatorii de bani vor fi pedepsiți cu moartea. Codul penal român are pedepse foarte aspre pentru acela cari falsifică bani sau cu știința sa să răspândească pe piață bani falși. O lege mai nouă, dată numai în zilele acestea pedepsește cu moartea pe toți falsificatorii de bani.

Cutremur în insulele Filipine. Inselele Filipine din îndepărtatele mări dela miazăzi au fost zguduite în zilele acestea de mari cutremure. Pagabele sunt foarte mari. Au fost numeroși morți și răniți.

Pompleri în fuste. Ciudățenia aceasta se găsește în America. Femeile americane au fost rugate să se înscrie în echipele de pompleri, ce se vor înființa în fiecare sat și oraș. Se spune că numai la New-York vor fi peste cincizeci mii de pompleri cu fuste.

Un ministru bătut cu pătlăgele roșii și ouă. În ultima călătorie pe care a făcut-o în America, ministrul englez, lordul Halifax a fost primit foarte rău de femeile americane. Și să te ferească Dumnezeu de scârmăneala muferească. Se spune, că nici n'a pus ministrul englez piciorul pe pământul american, că mulerile americane l-au și luat în primire, strigând, jos Anglia. Pe stradă, până s'a amestecat poliția ministrul englez a fost bătut bine cu pătlăgele roșii și cu ouă.

Comuniști osândiți la moarte în țară. Mai mulți comuniști, cari puneau la cale lucruri păgubitoare statului român au fost osândiți la moarte, în zilele acestea. Cel mai mulți sunt comuniștii Evrei.

Va apare nu peste mult

„Calendarul dela Blaj” pe anul 1942

Vestim tuturor cititorilor noștri o noutate plăcută. În curând va apare „Calendarul dela Blaj” pe 1942. Prietenii acestei foi și vechii cititori ai calendarului să fie numai cu răbdare, căci calendarul va fi gata nu peste mult. Cuprinsul lui va fi mai bogat ca în alți ani, cu multe lucruri interesante și frumoase. În curând vom publica și prețurile și condițiile în cari se pot face comenzi de calendare.

O cerere dreaptă a țăranilor noștri

În atențiunea dlui Ministru al Afacerilor Interne

Ministerul Afacerilor Interne, cu ordinul Nr. 12684 din 3 August 1941, a interzis cu desăvârșire tăierea vișelilor sub 2 ani, ceea ce a produs o adâncă nemulțumire în rândurile plugarilor noștri.

Este bine cunoscut tuturor, că la noi în Ardeal se cresc pe lângă vaci și mulți bivoli. Sunt gospodari, cari au câte 2-4-6 vaci și mai multe bivolițe, pe cari le țin pentru laptele lor, care e mai gras și mai bun și deci mai bine plătit. Vișeli îi țin până sunt de 6 săptămâni și apoi îi vând, ca să poată avea lapte mai mult acești țărani, pentru ei, și de vânzare. Același preț îl vor primi acești gospodari pentru vișelii de bivoli și când vor fi de 3, sau 4 luni, ca și atunci când au fost numai de 6 săptămâni, ba se întâmplă să primească un preț și mai scăzut, fiindcă, întârziind vișelul, el alăbește.

Prin părțile noastre nu se obișnuiește a se crește bol de bivoli pentru jug, și e lucru cunoscut ca vișelii de bivoli, când sunt de 2 ani sunt numai de mărimea unui vișel de vacă de un an.

Ne facem aici o datorie gazetărească și, ca un ecou a acestei plângeri drepte a lor, atragem binevoitoarea atenție a dlui Ministru al Afacerilor Interne și a dlui Subsecretar de Stat al Aprovizionării asupra acestei cereri juste a gospodariilor dela țară, revocând acel ordin, care aduce pagube bănești acestor crescători de vite.

Ei cer de asemenea să se permită tăierea oilor. Unele din aceste oi au răcit în primăvară din cauza ploilor prea multe, iar altele au călbează și acum se pustiesc pe capete. Unii dintre țăranii noștri, din lipsă de nutreț pentru iarnă, toamna își vând unele vite, printre cari și oile, pe cari le viadeau măcelarilor. Carnea de oate era carnea pe care o cumpăra în trecut populația mai săracă, așa cum în unele părți peștele este hrana mai obișnuită a populației nevoiașce. Lipsește acum de pe piață și carnea de oate și populația mai săracă nu poate să mănânce carne nici baremi odată pe săptămână.

Târg de vite la Șercaia

Obișnuitul târg de vite din târgașorul nostru a fost foarte bine cercetat, ca și în anii trecuți. S'au vândut: o per. de bol buni cu 90-110 mii Lei; o per. de vaci cu lapte cu 70-90 mii Lei; o per. de cai cu 30-40 mii Lei; o bivola fătată cu 30-40 mii Lei; un vișel de vacă de un an cu 10-15 mii Lei; un vișel de bivoli de un an cu 5-7 mii Lei; o pereche de oi cu 3-4 mii Lei; o pereche berbeci cu 4-5 mii Lei; porcii vii per kg. 110-120 Lei; o găină 200-250 Lei; o găscă 300-400 Lei; o rață 200-250 Lei; un curcan 1000-1200 Lei; un ou 6-7 Lei. S'au încheiat peste 1500 cumpărături. S'au cumpărat bol și vaci pentru armată și în gara locală s'au încărcat mai multe vagoane de bivolițe cu lapte, pentru comunele din jurul Bucureștilor.

Încetăm totodată aici cu multă bucurie și faptul acela, că acei cari sunt încredințați ca furnizori pentru armată, fie ei domni ofițeri sau civili, au câștigat încrederea plugarilor noștri, văzând ei, că pentru marfa ce o vând își primesc îndată costul ei. Din lit. de rezervă Ioan Popescu fiind furnizor în plasa Șercaia, a achiziționat pentru armată zece vagoane de ovăș, fân, lemne, iar acum cumpără cartofi, și țăranii noștri vin ei singuri și își îmblie marfa spre cumpărare.

Stărpirea malariei

(Urmare și stărsit)

Malaria este o boală pe care cel care a avut nenorocul de a o căpăta o poartă toată viața în sângele, în splină sa și în măduva oaselor sale, dacă nu și-o lecuește din timp și așa cum trebuie, încât din când în când vara mai ales, dar chiar și iarna, cu deosebire spre primăvară, în lunile Martie, April, îl încearcă frigurile an de an, chiar după zeci de ani, câte va scuturători cu friguri, are dureri de cap și e sărac de sânge.

Lecuirea malariei nu se face cu apă rece aruncată pe neobservate în capul celui sub povara și chinul frigurilor „ca să fie frigurile speriate”, ci malaria se lecuește cu chinină, cu cât mai multă chinină luată vreme îndelungată și cu alte leacuri pentru felul de malarie pe care chinina nu o nimicește. Malaria nici nu se capătă, cum se crede pe unele sate, de aceea că a mâncat cineva castraveți verzi ori pepeni pe oboșite, ci malaria se capătă din picăturile țânțarilor „anoseli”, dacă acei țânțari au picat mai înainte pe un bolnav de malarie. Din castraveții verzi probabil că, pepenii ori castraveții cei mult pun în mișcare „Hematozoarii” din splină ori din măduva spinării, unde erau ascunși de ani de zile, nefiind lecuiți cu chinină.

Statul cheltuiește, porțile spitalului și ale dispensariilor sunt deschise tuturor de a merge să primească chinină ori alte leacuri în mod gratuit, ba este chiar obligatorie lecuirea malariei, pentru că dacă cineva este „tare la cap” adică „prost”, de nu-și lecuește boala lui sau a copilului său, având vizită medicală și leacuri gratuite, Statul ia măsuri în contra lui, fiind periculos pentru ceilalți oameni, deoarece el nelecuiindu-și boala, ține boala în sângele lui, vine în țânțari, îi pică și dala ei duce boala mai departe la alții, fiind astfel acești nepăsători bolnavi de malarie izvor nesecat de boală pentru cei din jurul lor.

Indemnați pe cei bolnavi de malarie, să meargă la spital ori dispensar, unde medicii sunt obligați a lecu malaria în mod gratuit. Să ne păzim de țânțari, de țânțarii anoseli, și pe cât se poate de dorit a se seca toate moșcirile și băltoasele, cuiburi pline de larve de țânțari cu izvor nesecat de malarie, de chin, năcaz și durere pentru omenire și multă pagubă pentru Țară.

Dr. Ioan Frățilă

Semințele de pe covrigi

— Susanul —

Pe covrigi se pune o semință ce seamănă mult cu cea de chimin. Este semința de *susan*.

Susanul nu e de pe la noi. Patria lui este India de răsărit. E răspândit însă și în Egipt, în Iran și în Turcia, unde se cultivă în măsură destul de mare. Pe întinderi mici se cultivă și la noi.

Crește înalt de o jumătate de metru. Are frunzele acoperite cu peri moi. Florile sunt de culoare purpurie-deschisă și stau plecate în jos. Fructele cuprind numeroase semințe. Pentru aceste semințe se și cultivă.

Susanul reușește bine în pământurile bogate, negre și destul de umede. Are nevoie de multă căldură și chiar și de umezeală. La noi, verile sunt destul de călduroase, dar adeseori nu au umezeală de ajuns. Din cauza aceasta nici nu se poate cultiva pe întinderi mari. Ploile reci și vânturile prea puternice nu-i plac. Nu suferă nici gunoarea proaspătă, mai ales gunoia de cal.

Pământul în care se sãmănă susan se ară de toamna. Primăvara se grașă pentru a se stărpi buruienile. În general, Susanul cere un pământ foarte curat. E bine ca înainte de însemnare să se facă și o arăteră mai ușoară.

Se sãmănă după ce nopțile se mai încălzesc, pe la sfârșitul lui Mai și începutul lunii Iunie. Semănatul se face rar și în rânduri depărtate de 30—40 cm.

Când a crescut de un lat de mână, se prășește, răbindu-se firele. A doua oră se prășește după ce a înflorit.

Înflorește pe la sfârșitul lui Iulie. Pe la sfârșitul lui Septembrie ori începutul lui Octombrie, se culege. Dacă fructul e deplin copt, se desface ușor și semința se risipește. De aceea culegerea se face când planta și fructul sunt încă verzi. De obicei se culege dimineața, smulgându-se cu mâna. Se așează în stoguri cu vârfurile la mijloc și cotoarele în afară. Pe urmă se trece sau se bate cu mâna. Un hectar sãmănat cu susan dă 800—1200 kg. semință.

Semința de susan conține 48—50% de ulei, bun de mâncat ca și unt de lemnul. Cu ulei de susan adeseori se falsifică uleiul de măsline. Se întrebuințează și la luminat, la fabricarea parfumurilor și a săpunurilor.

Tartele ce rămân după stoarcerea uleiului sunt bun nutreț pentru vacile mulgătoare și animalele puse la îngrășat. Din funinginea uleiului de susan se pregătește cerneala de tuș. Semințele prăjite sunt bune de mâncat.

Cu semințe de susan se pregătește *Tahânu*, care amestecat cu nacl și cu zahăr se întrebuințează la fabricarea *halvalei*. Halvagii dela noi aduc multă semință de susan din Turcia. Semințe de susan se pun și pe covrigi și în brânza de Brăila.

Ion Popu-Câmpeanu

Către restanțieri

Ne apropiem de sfârșitul anului și încă unii din abonați nu și-au făcut datoria față de gazetă. Sunt zile când nu încasăm decât 100—200 Lei, deși fiecare număr de gazetă ne costează pe noi peste 20.000 de Lei.

Ce am face, dacă Tipografia ne-ar pretinde banii înainte, cum pretind alte tipografii?

Abonamentele se plătesc înainte pretutindenea. Alte gazete nici nu vreau să audă de datorii.

Li rugăm, cu toată dragăstă, pe pe toți cetitorii restanțieri, să binevoiască a ne trimite numai decât restanțele, ca să ne putem face și noi datoria față de aceia cărora le suntem noi datori.

Cine are urechi de ausit să audă!

Pr. Valeriu Crișan, Șercala. „Poveste” a s'a publicat la „Foiță” în Nr. 41—1941, pag. 2 și 3.

Di. Ioan Georgescu, Săcădate. Acatistiere nu se mai găesc decât nelegate. Prețul 200 Lei Vă vom trimite calendare.

Șancu Ștefan, Dumbrăveni. N'ați primit gazeta, fiindcă n'ați arătat strada în care locuiți. De aici înainte scriind pe adresă strada, Veți primi cu siguranță regulat gazeta noastră.

Pentru domnii preoți comisionari. Vă rugăm, să binevoiați a arăta cititorilor, că noi nu mai putem da nici o reducere nimănui. Sunt vremuri atât de grele acuma și gazeta trece prin o criză atât de mare, încât nimeni nu poate pofti reduceri astăzi. Aceasta noi de altfel am anunțat-o încă din primăvară. Abonamentul costează 175 Lei pentru toți abonații cari au gazeta dela 1 Ianuarie 1941, și anume 75 Lei până la 1 Iulie, iar de atunci încoace 100 Lei, deci total Lei 175.

Pr. Ioan Butnariu, Bărbănteni de sus. Am luat, cu multă amărăciune, cunoștință despre cele scrise în carta postală din 3 VI 941 și am aflat că de vină este doara care face expediția. Și anume dânsa a uitat să corecteze: „16 exemplare” în „37 exemplare” și astfel nu puteați primi decât 16. Vă rugăm să binevoiați a reține din plata abonamentului numerii cari nu V'au sosit. Dyoarei respective li vom pune în vedere ca dacă mai greșește, să-și dea abdicerea.

Muntean Vasile, Șteneș. Am reclamat la poștă că nu ați primit de 4 ori după o altă număr și ni-s'a răspuns că la oficiul Șeica Mare sosesc regulat. Se vede că atunci măciucașul D. Voastră poartă vina. Dacă se mai întâmplă vreodată, să nu primiți gazeta binevoiați a ne arăta, ca să-l reclamăm pe măciucaș.

Pr. P. Berinde C. 308. Am primit Lei 1750.

Ladar Ilie C. 349. Am schimbat abonații dela o singură adresă la adresa fiecăruia, dar noi nu putem ține cont de fiecare până când s'a abonat, deci când s'a împlinit timpul să returneze foaia. Gazete au mers 20 exemplare, dar achitate sunt numai 15 exemplare pe trei luni.

Văd. C. Suciu 10.702. Abonamentul începe la 1 Noembrie c.

I. Bărbulescu 10.623. Pe anul 1941 sunteți achitați și pe anul 1942 ați plătit 147 Lei.

Gh. Gh. Flichier 3958. Am cercetat și de fapt a fost greșeală. Am găsit cei 300 Lei din Zau și i-am introdus; am găsit că ați achitat calendarul și în 1938 și au l-ați primit. Vă trimitem anul acesta unul. Gazeta va merge din nou, Vă rugăm să ne scuzați. Am primit 300 Lei în 25 Oct. 1941.

Șotânga I. Lăpădat 10.380. În 17 August ne-ați fost scris că ne trimiteți 200 Lei abonament pe un an, dar banii încă nu au sosit.

Atanasie Bonteanu. Am primit 500 Lei, deoarece ziarul va merge din nou, mai aveți restanțe pe 1941 Lei 35.

Vasiliu Matyaș nr. 4943 și Andreu Chivert 394. Banii i-am primit dela Chioreanu Ștefan com Terebești și s'au introdus pe următorii ani: pe 1939 Lei 300, pe 1940 Lei 300 și 1941 Lei 400, total 2000 Lei,

Chităm cu mulțumită următoarele sume: Of. protopopesc C. Turzii Lei 1775 pentru numerii 8706—8712, 8714, 8715 8717, 8720, 9470 și 3540. Păr. S. Mihai Lei 1700 pentru numerii 703, 8158—8163, 8165, 8166, 8108-8172. Pr. R. Moldovan Lei 400 pentru nr. 8342, 8445, 8446 și 8447. I. Nica 10.620 Lei 200, Pop N. 6166 Lei 200, Șt. Mihai 6771 Lei 260, Dan N. 5448 Lei 795, I Ștef. 5718 Lei 337, Pr Muntean I. 10.538, 10.541, 10.544, D. Strera 5089, Lei 641, Dihel I. 6338 Lei 475.

Hetea M. 9426, 9427, 880—8808 Lei 700, S. Cuimas 161 Lei 500, B. Pascu 5357 Lei 475, Păr. Sept., Barbu 8529. 9611, 9616, 9614 Lei 650. V. Gh. Cloca 5576 Lei 440, Pr. I. Sferocuiu 9153, 9155, 9156, 9157 și 10.119 Lei 465, I. Lemgher 6112 Lei 200, Moise V. 10.676 Lei 75, Pr. Boeriu Gh. 6291, 8636 Lei 400. Bădău Tr. 7010 Lei 300. Crăciun E. 9498 Lei 75. Lupea S. 6209 Lei 350. D. Lăchici 5032 Lei 200. I. Bochiș pr. 448 Lei 200, Cristorean S. 7098 Lei 100. Mărșu P. I. N. 6636 Lei 200, Gh. Covaci 4945 Lei 500, Tătaru S. 6623 Lei 200, Pr. N. Chlodea 9467 și 9468 Lei 400, Lazar A. 6424 Lei 325, Frățilă N. 4489 Lei 1065, Oprea V. 6480 Lei 300, T. Iunaș 1768 Lei 750, Gheorghe I. 4441 Lei 965, Feher V. 7073 Lei 264, Buluc I. 9325 Lei 100, Pr. R. Moldovan pentru nr. 8331 până la 8337 câte 25 Lei, 8338 până

la 8341 câte 100 Lei, 8343 până la 8356, 8444, 8451, 8782 și 8783 câte 100 Lei și 10.702 Lei 50.

Cei 17 abonați din com. Hașag și Sădina au achitat abonamentul până la 31 Dec. 1941.

I. Baytea 10.469 Lei 200, D. Pincu 8534 Lei 200, Bogdan V. 6490 Lei 335, Of. par. gr. cat. Veneția de jos pentru nr. 7175, 7176, 7180, 7186, 8458, 7187 Lei 500, Libr. „Universala” C. 166 Lei 105, M. Săncrăian 5225 Lei 200, Grig. Bongărdean 9644 Lei 200, Jempe Alexandru 6566 Lei 200, Coman T. 10.427 Lei 100, Curta Tr. 7889 Lei 100, Trica V. 2673 Lei 500, Todoran 3004 Lei 100, P. Lungoci 6447 Lei 175. A. Lăpodeanu 5184 Lei 740, V. Mădăraș 3447 Lei 50, I. Oancea 6620 Lei 100, N. Spătar 284 Lei 476, S. Cristorean 6970 Lei 100, I. Neagu 643 Lei 200, Vărgău S. 10.270 Lei 200, N. Roșianu 10.707 Lei 100, V. Man V. 1160 Lei 1450, Soc. corală „Lira” 4785 Lei 325.

Sfaturi pentru gospodari

Albăstirea laptelui

Uneori laptele vacilor se albăstrește, mai ales dacă sunt hrănite cu nutreț stricat sau slab. Culoarea albăstrie a laptelui se datorește unor vietăți mici de tot, cari se găesc pe vasele în cari se mulge laptele. Dacă aceste vase nu sunt destul de curate, vietățile se înmulțesc repede și strică laptele. Laptele albăstrit nu-i bun de mâncat.

Vaca a cărui lapte se albăstrește, nu e sănătoasă. Gospodarul trebuie să știe aceasta și să îngrijească bine vacile și să țină curate și vasele pentru lapte.

Apărarea pomilor de iepuri

Iepurii sunt mari dușmani ai pomilor, larna, când este omăt mult, iepurii fac pomilor stricăciuni foarte mari. De aceea pomii trebuie apărați. Un mijloc foarte bun pentru apărarea pomilor de iepuri, este împrejmuirea grădiniilor de pomi cu garduri de sârmă; acestea însă e foarte scump. Mai lesne e învelirea trunchiului pomilor cu trestie. S'ar putea înveli și cu paie, dar în acest caz aerisirea e slabă, trunchiul pomului poate mucega și la paie se cuibăresc și șoarecii.

Cine primește din greșală vreun număr în două exemplare să ne trimită al doilea număr înapoi, scriind pe el: „retur”. Alții sunt îndatorați să plătească și exemplarul al doilea.

Toți cetitorii cari ne scriu sau ne trimite bani sunt rugați să ne arate totdeauna și numărul sub care le merge gazeta, care se afișează tipărit pe adresă, deasupra, la stânga. Altfel nu vor primi răspunsul decât foarte târziu.

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

Nr. 148/1941

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef Portărei prin aceasta publică, în baza deciziei Nr. G. 1840/1941 a judecătoarei trib. Dumbrăveni în favorul reclamantului Toma Alexandru repr. prin avocatul Dr. Hariu Holom din Dumbrăveni pentru încasarea creanței de 15.000 lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 15 Noembrie 1941, orele 15 p. m., la fața locului, în str. După Cetate Nr. 12, asupra mobilei de casă str. Cloșca Nr. 19 și asupra porumbului, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 castene, 1 divan, 1 credenț, 1 masă, 1 dulap și 2 care de porumb nestărmă, în valoare de 14.500 lei.

în caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 15 Oct. 1941.

116 (1 1)

Flețea, șef portărei.